Kasvatus- ja koulutuslautakunta/Pöytäkirja

Aika 20.10.2026 klo 17:00 - 20:05

Paikka Kokoushuone Jaakko, hallintotalo, Torikatu 19 A, 2. krs.

Käsitellyt asiat

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 69	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 70	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 71	Joensuun kaupungin iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen muutokset 1.8.2027 alkaen	6
§ 72	Nuorisopalkinto 2026	9
§ 73	Joensuun kaupungin lukioiden nuorten lukiokoulutuksen ja tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen aloituspaikat syksyllä 2027	10
§ 74	Avustushakemus perintörahastosta	11
§ 75	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan vuoden 2027 talousarvioesitys ja toiminnalliset tavoitteet	13
§ 76	Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite koulukuljetuskriteerien joustavuuden lisäämisestä ja oppilaiden yhdenvertaisuuden turvaamisesta lapsiystävällisessä Joensuussa	15
§ 77	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osavuosikatsaus 1.1. - 30.9.2026	20
§ 78	Viranhaltijapäätökset	26

Läsnä	Heinonen Eila	puheenjohtaja
	Pyöriäinen Jasmin	varapuheenjohtaja
	Huotari Pasi	jäsen
	Immonen Jarkko	jäsen
	Kainulainen Sari	jäsen
	Kaita Karita	jäsen
	Leskinen Jarkko	jäsen
	Pippola Jarmo	varajäsen
	Timonen Ville-Pekka	jäsen
	Torni Anni	jäsen
	Varis Milena	jäsen
	Salo Kauko	kaupunginhallituksen edustaja
	Suvanto Oula	nuorisovaltuuston edustaja
Muu läsnäolo	Kaasinen Jani	esittelijä, sivistys- ja hyvinvointijohtaja
	Stedt Sisko	pöytäkirjanpitäjä
	Karttunen Matti	talouspäällikkö
	Mustonen Aatu	koulutus- ja nuorisojohtaja
	Seppänen Irja	varhaiskasvatusjohtaja
Poissa	Mikkola Jari	jäsen

Allekirjoitukset

Eila Heinonen
puheenjohtaja

Sisko Stedt
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu 20.10.2026.

Jasmin Pyöriäinen
pöytäkirjantarkastaja

Anni Torni
pöytäkirjantarkastaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä

Pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 20.10.2026 yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjanpitäjä Sisko Stedt

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KAKOLK 20.10.2026 § 69

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:
Totesi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

KAKOLK 20.10.2026 § 70

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

valita pöytäkirjantarkastajiksi Jasmin Pyöriäisen ja Anni Tornin.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Joensuun kaupungin iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen muutokset 1.8.2027 alkaen

KAKOLK 20.10.2026 § 71
1694/02.05.00.01.01/2026

Joensuun kaupunki järjestää lukuvuonna 2026–2027 iltapäivätoimintaa yhteistyössä viiden toimijan kanssa noin 400 lapselle. Valtionosuuksissa tapahtuneiden leikkausten ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen enimmäismaksujen korotusten seurauksena iltapäivätoiminnan asiakasmaksuja on tarve tarkastella. Samalla päivitetään maksuhuojennusten tulorajoja.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuksia leikataan vuodesta 2026 alkaen. Valtion tasolla määrärahoja leikattiin noin 7 miljoonaa euroa vuodesta 2025 vuoteen 2026. Valtio kompensoi valtionosuusleikkaukset kunnille korottamalla iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen enimmäismaksuja.

Vuoden 2026 talousarviossa koulutus- ja nuorisopalveluiden iltapäivätoiminnan tulotavoitetta on korotettu 32 000 eurolla. Vuonna 2026 tulotavoite päädyttiin kattamaan tulosalueen sisältä muilla keinoilla, eikä maksukorotuksia tehty. Vastaavasti vuoden 2027 talousarviossa varaudutaan edelleen korottamaan tulotavoitetta 40 000 eurolla. Tulotavoite muodostuu asiakasmaksujen korottamisesta ja vastaavasti toiminta-avustusten pienentämisestä. Asiakasmaksujen korottamisella kompensoidaan leikattu valtionosuus.

Lukuvuonna 2026–2027 iltapäiväkerhopaikkoja on myönnetty yhteensä 385. Näistä Joensuun kaupungin omissa iltapäiväkerhoissa on 198 lasta ja muiden toimijoiden järjestämässä iltapäivätoiminnassa 187 lasta. Joensuun kaupungin kerholaisista 65 osallistuu toimintaan Siun soten maksusitoumuksella. Noin 20 prosenttia kerholaisista saa maksunalennuksen, joten täyden kerhomaksun maksavia lapsia on Joensuun kaupungin kerhoissa noin 100.

Iltapäivätoiminnan täysimääräinen maksu täysillä tunneilla on 130 euroa kuukaudessa per lapsi.

Iltapäivätoimintaa järjestävät toimijat perivät iltapäivätoiminnasta samansuuruisen maksun kuin Joensuun kaupungin omissa kerhoissa. Lisäksi Joensuun kaupunki maksaa toimijoille toiminta-avustusta 80 euroa/kk/oppilas ja oppilaskohtaisessa tuessa olevasta oppilaasta 290 euroa/kk (kakol 29.11.2022 §104).

Talousarvion mukaisen tulotavoitteen saavuttaminen edellyttäisi kerhomaksun korottamista 57 eurolla kuukaudessa lasta kohden, jolloin kuukausimaksu olisi 187 euroa. Lisäksi toimijoille maksettavaa toiminta-avustusta pienennettäisiin vastaavasti. Tällöin toiminta-avustus olisi 23 euroa/kk/oppilas ja oppilaskohtaisessa tuessa olevan oppilaan osalta 233 euroa/kk. Toimijoiden kerhoissa on noin 150 täyden maksun maksavaa lasta.

Toiminta-avustuksien muuttaminen on kuitenkin mahdollista vasta lukuvuonna 2027–2028 uusien sopimusten yhteydessä. Näin ollen tulo- / säästötavoite olisi mahdollista saavuttaa kerhomaksujen korottamisen ja toiminta-avustuksen pienentämisen yhdistelmällä aikaisintaan syksystä 2027 alkaen. Lisäksi huomioiden asiakasmaksujen maksunalennukset, talousarviossa asetettuun kaikkiaan 72 000 euron tulotavoitteeseen päästäkseen olisi asiakasmaksut nostettava lain sallimaan maksimiin noin 197 euroon kuukaudessa lasta kohti.

Kerhomaksujen korottaminen kesken toiminta-avustuskauden tarkoittaisi, että toimijat saisivat lukuvuoden 2026–2027 Joensuun kaupungilta toiminta-avustusta aiemmin päätetyn mukaisesti, sekä korotetun iltapäivätoimintamaksun. Maksujen nostaminen on tasa-arvon näkökulmasta tehtävä koskemaan kaikkia iltapäivätoimintaan osallistuvia lapsia. Toimijoita ovat: Joensuun, Pielisensuun ja Rantakylän seurakunnat, Pohjois-Karjalan nuoret Kotkat, sekä Joensuun Steinerkoulu.

Verrokkikunnissa iltapäiväkerhon kuukausimaksu on Rovaniemellä 120 euroa, Lappeenrannassa 110 euroa ja Kouvolassa 130 euroa.

Kuukausimaksun korottaminen voi vaikuttaa kerhopaikkojen kysyntään ja siten myös kerhojen kokonaismäärään sekä muodostuviin tuloihin. Eli asiakasmaksujen nostaminen ei suoraviivaisesti nosta toiminnasta muodostuvia tuloja. Toiminta-avustuksen pienentäminen ja vastaavasti asiakasmaksujen korottaminen voi luoda epävakautta osan toimijoista talouteen. Kaupunki maksaa varmasti toiminta-avustuksen. Asiakasmaksujen keräämisessä joudutaan jo nyt välillä turvautumaan perintätoimiin.

Keskisen alueen (Joensuu, Ilomantsi ja Kontiolahti) perhekeskuksesta on noussut aloite iltapäiväkerhojen maksujen tarkastelusta. Aloitteen perusteena on ollut se, että iltapäiväkerhojen maksut ovat nousseet samaan aikaan, kun perheiden elinkustannukset ovat kasvaneet. Lisäksi on tuotu esiin, että osa perheistä luopuu lapsen iltapäiväkerhopaikasta maksujen vuoksi ja että maksunalennuksen hakeminen voi jäädä tekemättä. Aloitteessa on esitetty, että iltapäiväkerhojen maksuja ja tulorajoja tarkastellaan siten, että perheiden tosiasiallinen tilanne huomioidaan nykyistä paremmin.

Maksunalennukset iltapäiväkerhossa

Perusopetuslain mukaan iltapäivätoiminnan maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos siihen on syytä huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Nykyiset tulorajat ovat vuodelta 2014, minkä vuoksi ne tulee päivittää vastaamaan nykyistä tulotasoa. Päivityksen yhteydessä siirrytään noudattamaan varhaiskasvatuksen kanssa yhtenäisiä tulorajoja.

Jatkossa iltapäiväkerhon maksu voidaan puolittaa, jos perheen tulot alittavat maksuttoman varhaiskasvatuksen tulorajan.

Maksuttoman varhaiskasvatuksen tulorajat ovat tällä hetkellä seuraavat:

Perhekoko, hlöä	Vähimmäisbruttotuloraja, euroa/kk

2	4369
3	5635
4	6399
5	7163
6	7925

Valmistelija: opetuspäällikkö, koulutus- ja nuorisojohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

korottaa iltapäivätoiminnan asiakasmaksua 57 eurolla kuukaudessa siten, että maksu on 187 euroa/kk/kerholainen 1.8.2027 alkaen. Vastaavasti toimijoiden toiminta-avustuksia pienennetään 57 euroa/kk/kerholainen.

Iltapäivätoiminnan maksunalennuksissa käytetään kulloinkin voimassa olevaa maksuttoman varhaiskasvatuksen tulorajataulukkoa. Iltapäiväkerhon maksu voidaan puolittaa, jos perheen tulot alittavat maksuttoman varhaiskasvatuksen tulorajan.

Päätös:
Keskustelun aikana Anni Torni ehdotti sivistys- ja hyvinvointijohtajan pohjaehdotuksesta poiketen, että kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää
1. olla korottamatta iltapäivätoiminnan asiakasmaksua ja olla pienentämättä toimijoiden toiminta-avustuksia. Iltapäivätoiminnan asiakasmaksu säilyy 130 eurossa kuukaudessa 1.8.2027 alkaen;
2. hyväksyä iltapäivätoiminnan maksunalennusten tulorajojen sitomisen kulloinkin voimassa olevaan maksuttoman varhaiskasvatuksen tulorajataulukkoon siten, että iltapäivätoiminnan maksu voidaan puolittaa, jos perheen tulot alittavat kyseisen tulorajan.

Ville-Pekka Timonen, Pasi Huotari, Jarkko Immonen, Milena Varis, Karita Kaita, Sari Kainulainen, Jarkko Leskinen, Eila Heinonen, Jasmin Pyöriäinen ja Jarmo Pippola kannattivat Anni Tornin tekemää ehdotusta.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Anni Tornin tekemä ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Kukaan jäsenistä ei vastustanut puheenjohtajan ehdotusta, joten puheenjohtaja totesi kasvatus- ja koulutuslautakunnan yksimielisesti hyväksyneen Anni Tornin tekemän ehdotuksen.

Nuorisopalkinto 2026

KAKOLK 20.10.2026 § 72
1695/00.04.03.02/2026

Nuorisotyöhön liittyvän Nuorisopalkinto on jaettu vuosittain aina vuodesta 1991 lähtien.

Palkinto on osa nuorisopalveluiden avustuskokonaisuutta ja sen perusteet määrätään avustusohjesäännössä. Avustusten jakaminen kuuluu kasvatus- ja koulutuslautakunnan tehtäviin hallintosäännön mukaan.

Nuorisopalkinto on suuruudeltaan 1.500,00 €.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta jakaa vuosittain nuorisopalkinnon, jonka suuruuden ja jakoperusteet kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää.

Säännöt
1 §: Joensuun kaupungin nuorisopalkinto on perustettu jaettavaksi vuosittain kaupungissa tapahtuvasta merkittävästä nuorisotoiminnasta tai nuorisotyön eteen tehdystä työstä. Palkinto voidaan myöntää järjestölle, ryhmälle, yhteisölle tai yksityiselle henkilölle.
2 §: Päätöksen palkinnonsaajasta tekee kasvatus- ja koulutuslautakunta.
3 §: Nuorisopalkintoon kuuluu vuosittain jaettava stipendi.
4 §: Nuorisopalkinto luovutetaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päättämässä tilaisuudessa.

Liitteenä on vuosina 1991–2025 myönnetyt nuorisopalkinnot.

Valmistelija: koulutus- ja nuorisojohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

myöntää nuorisopalkinnon vuonna 2026 kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta ja julkaista tiedon palkinnon saajasta 27.11.2026.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet
1 Nuorisopalkinnot vuosina 1991-2025

Joensuun kaupungin lukioiden nuorten lukiokoulutuksen ja tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen aloituspaikat syksyllä 2027

KAKOLK 20.10.2026 § 73
1719/12.00.00.00/2026

Joensuussa on viisi nuorten lukiokoulusta tarjoavaa lukiota. Näistä kolme on kaupungin ylläpitämiä. Lisäksi kaupungissa toimii Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulun lukio ja Itä-Suomen koulun lukio.

Koulutuksen ylläpitäjä päättää yhteishaun lukioiden aloituspaikat. Valtakunnallisesti ei ohjata lukioiden aloituspaikkamääriä, toisin kuin ammatillisen koulutuksen paikkoja.

Tällä hetkellä kaupungin lukioiden aloituspaikkoja on 404:
- Joensuun lyseon lukion yleislinja 135 ja IB –linja 27, yhteensä 162
- Joensuun yhteiskoulun lukion yleislinja 144, musiikki- ja ilmaisulinja 26 sekä urheilulinja (urheilulukio) 40, yhteensä 210
- Pyhäselän lukio 32
- Joensuun Aikuislukion tutkintokoulutukseen valmentava koulutus 75

Valmistelija: koulutus- ja nuorisojohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

Joensuun kaupungin lukioiden aloituspaikat syksyksi 2027 seuraavasti:

- Joensuun lyseon lukion yleislinja 135
- Joensuun lyseon lukion IB–linja 30
- Joensuun yhteiskoulun lukion yleislinja 144
- Joensuun yhteiskoulun lukion musiikin ja ilmaisun linja 26
- Joensuun yhteiskoulun lukion urheilulinja (urheilulukio) 40
- Pyhäselän lukio 32
- Joensuun Aikuislukion tutkintokoulutukseen valmentava koulutus 75

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Avustushakemus perintörahastosta

KAKOLK 20.10.2026 § 74
1753/02.05.01.01.00/2026

Joensuun kaupunki hakee perintöjä Valtionkonttorilta joensuulaisten henkilöiden osalta, joilla ei kuollessaan ole ollut perillisiä ja perintö on ohjautunut valtiolle. Haettujen perintöjen käyttötarkoitukseksi on ilmoitettu lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Perintöjen käyttösäännöistä on päätetty kasvatus- ja koulutuslautakunnassa (kakolk 28.1.2025 § 3).

Joensuun kaupunki hakee Kuntarahoituksen Onnellisuusrahastosta avustusta Onnellinen joensuulainen lapsi -hankkeen toteuttamiseksi. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 120 000 euroa, jotka koostuvat Onnellisuusrahastosta haettavasta 100 000 eurosta ja Joensuun kaupungin perintörahastosta haettavasta 20 000 eurosta.

Avustus jakautuu toimintavuosille seuraavasti:

Rahoituslähde	**2027 (euroa)**	**2028 (euroa)**	**Yhteeensä (euroa)**
Onnellisuusrahasto	62 500	37 500	100000
Perintörahasto	12 500	7 500	20 000
Yhteensä	**75 000**	**45 000**	**120 000**

Vuonna 2026 Onnellisuusrahastosta myönnetään 100 000 euroa avustusta yhdelle hankkeelle, jonka hakijalta edellytetään vähintään 20 000 euron omarahoitusosuutta. Onnellisuusrahaston myöntämän avustuksen käyttötarkoitus on joustava: kyse voi olla esimerkiksi sosiaalisesta ohjelmasta, tutkimuksesta, ympäristöhankkeesta tai käytännön projektista kuten tapahtumasta.

Onnellinen joensuulainen lapsi -hankkeen tavoitteena on pilotoida liikkuvaa harrastus- ja nuorisotyön toiminta- ja palvelumallia Joensuun kantakaupungin alueilla sekä lisätä lasten ja nuorten onnellisuutta mahdollistamalla kohtaamisia ja ajanviettomahdollisuuksia. Toiminnan keskeisenä elementtinä on toiminta- ja palvelumalli, jonka avulla nuorisotyötä ja harrastustoimintaa viedään lasten ja nuorten omiin elinympäristöihin. Onnellisuutta ja osallisuutta lisäävien periaatteiden lisäksi hankkeen toteuttamista ohjaavat koulutus- ja nuorisopalveluiden strategian mukaisesti lasten ja nuorten liikkumisen ja monilukutaidon edistämisen periaatteet.

Hankkeen kohderyhmänä ovat joensuulaiset lapset ja nuoret, mutta erityisesti toimintaa kohdennetaan niihin 4.–7.-luokkalaisiin, joilla ei ole säännöllistä harrastusta tai joiden vapaa-ajan mahdollisuudet ovat muuta ikäryhmää rajallisempia. Hankkeen toimintaa suunnataan erityisesti Karsikon, Karhunmäen, Nepenmäen ja Marjalan alueille. Hanke toteutetaan vuosina 2027–2028 ja se työllistää kaksi hanketyöntekijää.

Hankkeen avulla arvioidaan liikkuvan palvelumallin soveltuvuutta Joensuun laajan kaupunkirakenteen tarpeisiin sekä kerätään kokemuksia mahdollisen pysyvän

toimintamallin rakentamiseksi. Hankkeen valmistelussa on hyödynnetty keväällä 2026 toteutetun onnellisuuskyselyn tuloksia, jossa kaikenikäisiltä asukkailta kysyttiin konkreettisia ja toteuttamiskelpoisia hankeideoita, jotka tuovat uusia, kekseliäitä tapoja edistää lasten ja nuorten onnellisuutta Joensuussa. Kyselyn vastauksissa nousi esiin tarve lasten ja nuorten matalan kynnyksen toiminnalle, turvallisille ajanviettopaikoille ja liikkuville palveluille, joita Onnellinen joensuulainen lapsi -hanke yhdistää yhdeksi kokonaisuudeksi.

Valmistelija: aluekoordinaattori, nuorisopäällikkö, hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

myöntää perintörahastosta 20 000 euroa Onnellinen joensuulainen lapsi -hankkeen toteuttamiseksi edellyttäen, että hankkeelle saadaan ulkopuolinen rahoitus.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan vuoden 2027 talousarvioesitys ja toiminnalliset tavoitteet

KAKOLK 20.10.2026 § 75
977/02.02.00.00/2026

Lauta- ja johtokunnat antavat kaupunginhallituksen 28.9.2026 hyväksymän kehyksen pohjalta oman talousarvioesityksensä 22.10.2026 mennessä.

Talousarvioesityksessä tulee esittää toimialan palveluiden kuvaus yleisellä tasolla, palveluita koskevat toimintaympäristön keskeiset muutokset vuodelle 2027 sekä tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet, jotka on määritelty strategisten painopisteiden mukaisesti ja taloudelliset ja määrälliset tavoitteet.
Esityksen tulee sisältää myös investointiosaaa koskeva esitys.

Talousarvioehdotus vuodelle 2027 on valmisteltu vuoden 2026 muutetun talousarvion pohjalta.Suurimpia muutostekijöitä ovat olleet:
- kunta-alan virka- ja työehtosopimusten mukaiset korotukset
- tilavuokrien muutokset
- toiminnalliset muutokset

Kaupunginhallituksen kokouksessa 28.9.2026 § 316 käsittelemän talousarvion 2027 kehyksen jälkeen on muutettu seuraavia eriä:
- Ateria-, siivous- ja kuljetuspalvelujen kulujen tarkennukset
    - Koulutus- ja nuorisopalvelut vähennys 43 000 €
    - Varhaiskasvatuspalveluissa vähennys 31 000€
- Monikielisen opetuksen kulujen tarkennukset, vähennys 140 000€
- Kotikuntakorvauksen tarkennus, lisäys 116 000€
- Tyhyraha jakoperusteiden tarkennus
    - Koulutus- ja nuorisopalvelut lisäys 31 000€
    - Varhaiskasvatuspalveluissa lisäys 35 000€
- Varhaiskasvatuspalveluissa henkilöstökulujen tarkennus, lisäys 92 000€

Näiden erien vaikutus koulutus- ja nuorisopalveluissa toimintakate paranee 36 000 euroa ja varhaiskasvatuspalveluissa toimintakate heikkenee 96 000 euroa.

Talousarvioesitys sisältää tulosaluekohtaiset kuvaukset, keskeiset muutokset sekä taloudelliset ja määrälliset tavoitteet vuodelle 2027.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

- hyväksyä kasvatus- ja koulutuslautakunnan vuoden 2027 talousarvioesityksen
- ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että ne hyväksyvät kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvioesityksen 2027 liitteiden mukaisesti

Päätös:
Keskustelun aikana Anni Torni ehdotti sivistys- ja hyvinvointijohtajan pohjaehdotuksesta poiketen, että kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää
- hyväksyä kasvatus- ja koulutuslautakunnan vuoden 2027 talousarvioesityksen, muutettuna niin, että koulutus- ja nuorisopalveluiden toimintakatetta kasvatetaan 40 000 euroa, koska iltapäivätoiminnan asiakasmaksuja ei koroteta.
- esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että ne hyväksyvät edellä mainitulla muutoksella kasvatus- ja koulutuslautakunnan muutetun talousarvioesityksen 2027 liitteiden mukaisesti.

Eila Heinonen, Pasi Huotari, Milena Varis, Jarkko Leskinen, Sari Kainulainen, Jarkko Immonen, Jarmo Pippola, Karita Kaita, Ville-Pekka Timonen ja Jasmin Pyöriäinen kannattivat Anni Tornin tekemää ehdotusta.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Anni Tornin tekemä ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Kukaan jäsenistä ei vastustanut puheenjohtajan ehdotusta, joten puheenjohtaja totesi kasvatus- ja koulutuslautakunnan yksimielisesti hyväksyneen Anni Tornin tekemän ehdotuksen.

Kokouksessa pidettiin tekninen tauko klo 19.17 – 19.25.

Liitteet
2 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2027
3 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan investointiesitys vuodelle 2027

Kaupunginvaltuusto	§ 69	15.06.2026
Kasvatus- ja koulutuslautakunta	§ 76	20.10.2026

Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite koulukuljetuskriteerien joustavuuden lisäämisestä ja oppilaiden yhdenvertaisuuden turvaamisesta lapsiystävällisessä Joensuussa

KV 15.06.2026 § 69

Keskustan valtuustoryhmä jätti 15.6.2026 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen koulukuljetuskriteerien joustavuuden lisäämisestä ja oppilaiden yhdenvertaisuuden turvaamisesta lapsiystävällisessä Joensuussa.

Päätös:
Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAKOLK 20.10.2026 § 76
1141/00.02.00.03/2026

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 22.6.2026 § 229 lähettää asian hyvinvointipalveluihin valmisteltavaksi.

Valtuustoaloitteessaan Keskustan valtuustoryhmä esittää joustavuuden lisäämistä ja oppilaiden yhdenvertaisuuden turvaamista koulukuljetuksissa. Lisäksi valtuustoaloitteessa esitetään:

- Joensuun kaupunki käynnistää selvityksen vaihtoehdoista ottaa maksuttoman koulukuljetusrajan tuntumassa asuvat lapset koulukuljetuksen piiriin.
- Mittaustavaksi otetaan rajatapauksissa etäisyys kodin ovelta koulun ovelle digitaalisten tontin rajalta-tontin rajalle mittauksien sijaan.
- Koulukuljetusten periaatteet ja myöntämisperusteet päivitetään mahdollistamaan joustava, inhimillinen ja tapauskohtainen harkinta.

Tässä selvityksessä kuvataan koulukuljetusperusteiden nykytilaa, sekä vastataan valtuustoaloitteen vaatimuksiin.

Nykytila

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on perusopetuslain 32 §:n pohjalta päättänyt 1.9.2024 päivitetyssä esi- ja perusopetuksen oppilaskuljetusten perusteet -dokumentissa ne periaatteet, joiden rajoissa oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen Joensuussa myönnetään.

Kuljetuksen ensisijainen peruste on matka kotiosoitteesta (väestörekisteriin merkitty vakituinen asuinpaikka) esi- tai perusopetuspaikkaan. Matkan pituus mitataan lyhintä, jalankulkukelpoista, turvallista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kodin tai asunnon tontin (pihapiirin) rajalta koulun portille.

Perusopetuslain mukaan oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen, jos koulumatka on yli viisi kilometriä. Joensuun kaupunki järjestää maksuttoman kuljetuksen Joensuun kaupungin peruskoulujen esioppilaille ja 1.–2. luokkien oppilaille sekä varhaiskasvatusyksiköiden esioppilaille, kun matkan pituus ylittää 3 km ja luokkien 3.–9. oppilaille, kun koulumatkan pituus ylittää 5 km.

Koulukuljetuksissa käytetään tapauskohtaista harkintaa ja kuljetus voidaan myöntää myös oppilaille, joiden koulumatka on edellä kuvattua lyhyempi:

1. Matkan rasittavuuden ja vaikeuden perusteella, mikäli oppilaalla on jokin perusteltu syy, minkä vuoksi hän ei suoriudu koulumatkasta itsenäisesti. Myöntäminen edellyttää epikriisin tms. toimittamista kuntaan.
2. Koulumatkan vaarallisuus. Vaarallisuutta arvioidaan pääsääntöisesti koululiitu-ohjelmalla.
3. Petovaaraan perustuvat kuljetukset.
4. Maahan muuttaneiden valmistavan opetuksen oppilaiden kuljetukset.

Koulumatkan mittaaminen

Koulumatka mitataan yleensä käyttäen Google maps-sovellusta. Koulumatkan pituutta voidaan myös arvioida Koululiitu- sekä QGIS-ohjelmilla. Koululiitu on karttaohjelma, jolla pääsääntöisesti arvioidaan koulumatkan vaarallisuutta. Koululiitua käyttää 150 kuntaa Suomessa. Ohjelmistolla voi mitata myös matkaa ja ohjelma etsii lyhimmän kävelykulkuisen reitin matkalle. QGIS-ohjelmalla voidaan manuaalisesti mitata koulumatkoja kävelyteitä pitkin, jolloin saadaan tarkasti mitattua koulumatka kodin pihasta koulun portille lyhintä kävelykulkuista reittiä pitkin. Mittaus perustuu koordinaattitietoihin, joten mittaustulosta voidaan pitää erittäin tarkkana. Tarvittaessa koulumatkan pituutta ja/tai vaarallisuutta on käyty arvioimassa myös paikan päällä.

Matka-aika

Perusopetuslain 32 §:n mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia ja yli 13-vuotiailla koulumatka saa kestää enintään kolme tuntia. Matka-aikaa laskettaessa sovelletaan Suomen kuntaliiton julkaiseman henkilökuljetusoppaan keskimääräistä kävelyaikaa, joka ottaa huomioon oppilaan iän.

esiopetuksessa olevan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 15 minuuttia,
1-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 14 minuuttia,
2-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 13 minuuttia,
3-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 12,5 minuuttia,
4-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 12 minuuttia,
5-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,8 minuuttia,
6-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,6 minuuttia,
7-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,4 minuuttia,
8-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,2 minuuttia ja
9-luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11 minuuttia.

Matka aikaa arvioitaessa on käytettävä keskimääräistä matka-aikaa, eikä perusteena voi olla esimerkiksi mahdolliset yksittäiset sääolosuhteista johtuvat poikkeamat.

Vastaukset valtuustoaloitteen esityksiin

Aloitteen esitykset
- Joensuun kaupunki käynnistää selvityksen vaihtoehdoista ottaa maksuttoman koulukuljetusrajan tuntumassa asuvat lapset koulukuljetuksen piiriin.
- Mittaustavaksi otetaan rajatapauksissa etäisyys kodin ovelta koulun ovelle digitaalisten tontin rajalta-tontin rajalle mittauksien sijaan.
- Koulukuljetusten periaatteet ja myöntämisperusteet päivitetään mahdollistamaan joustava, inhimillinen ja tapauskohtainen harkinta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää esi- ja perusopetuksen oppilaskuljetusten perusteet -asiakirjassa ne koulumatkan pituudet, joilla kuljetus myönnetään. Jotta koulukuljetusrajan tuntumassa asuville lapsille voitaisiin myöntää maksuton koulukuljetus pelkästään koulumatkan pituuden perusteella, olisi lautakunnan vahvistamia kilometrirajoja muutettava kaikkien oppilaiden osalta. Menettely, jossa kuljetus myönnettäisiin vain osalle kuljetusrajan tuntumassa asuvista oppilaista ilman ennalta määriteltyjä ja yhdenmukaisia perusteita, voisi vaarantaa oppilaiden yhdenvertaisen kohtelun.

Joensuun kaupungilla on jo nykyisin mahdollisuus myöntää koulukuljetus myös silloin, kun koulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Nämä tilanteet ratkaistaan tapauskohtaisesti perusopetuslain 32 §:n sekä kaupungin oppilaskuljetusperiaatteiden mukaisesti.

Mittaustapa on määritelty esi- ja perusopetuksen oppilaskuljetusten perusteet -asiakirjassa. Tällä hetkellä koulumatka mitataan lyhintä, jalankulkukelpoista, turvallista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kodin tai asunnon tontin rajalta koulun portille. Mikäli mittaustapaa muutettaisiin siten, että etäisyys mitattaisiin kodin ovelta koulun ovelle nykyisen tontin rajalta koulun portille tapahtuvan mittauksen sijaan, tulisi uusi mittausperiaate määritellä yksiselitteisesti ja kirjata oppilaskuljetusten perusteisiin. Muutoksen vaikutukset ulottuisivat kaikkiin oppilaisiin, eikä sitä olisi mahdollista soveltaa ainoastaan yksittäisiin rajatapauksiin yhdenvertaisen kohtelun vaarantumatta.

Käytännössä ovelta ovelle -mittaustapa edellyttäisi lisäksi tarkkaa määrittelyä siitä, mitä kodin ovella ja koulun ovella tarkoitetaan esimerkiksi kerros-, rivi- ja omakotitalojen sekä useiden sisäänkäyntien koulujen osalta. Mittaustavan muuttaminen lisäisi koulumatkojen määrittämiseen liittyvää hallinnollista työtä ja edellyttäisi mittauskäytäntöjen uudistamista sekä mahdollisesti lisäresursointia. Jokaisen oppilaan kodin ulko-oven ja tontirajan välinen etäisyys olisi määriteltävä erikseen.

Opetuspäällikön ja palvelupäällikön toimivalta perustuu lainsäädäntöön sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan hyväksymiin oppilaskuljetusten perusteisiin sekä sivistys- ja hyvinvointijohtajan delegointeihin. Viranhaltija ei voi poiketa voimassa olevista kuljetusperusteista eikä tehdä päätöksiä niiden vastaisesti.

Yhdenvertaisuus, kohtuullisuus ja lapsen etu ovat viranomaisen päätöksenteossa keskeisiä periaatteita. Ne otetaan huomioon myös koulukuljetuksia koskevassa päätöksenteossa. Perusopetuslain 32 §:n mukaisesti koulukuljetus voidaan myöntää koulumatkan pituuden lisäksi silloin, kun koulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Näissä tilanteissa lapsen etua arvioidaan tapauskohtaisesti.

Mikäli koulukuljetuksen myöntämistä halutaan laajentaa nykyisestä siten, että myös kilometrirajan läheisyys muodostaa kuljetukseen oikeuttavan perusteen, tulee kyseinen peruste määritellä täsmällisesti ja sisällyttää esi- ja perusopetuksen oppilaskuljetusten perusteet -asiakirjaan. Muutoksen vaikutukset olisi tällöin arvioitava oppilaiden yhdenvertaisuuden, toiminnan järjestämisen sekä taloudellisten vaikutusten näkökulmasta.

Maksuttoman koulukuljetuksen osalta matkan pituutta koskeva raja on vedettävä johonkin, jolloin joku jää aina kilometrirajan ulkopuolelle. Tämän ei voi katsoa asettavan ketään eriarvoiseen asemaan. Jotta kaikkia oppilaita kohdellaan tasapuolisesti, ratkaisut maksuttomasta koulukuljetuksesta on tehtävä yhdenmukaisin ja tasapuolisin kriteerien.

Mikäli kilometrirajoja halutaan laskea, on se tehtävä kaikkien oppilaiden osalta yhdenvertaisesti. Kilometrirajojen laskulla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos suosittelee, että kouluikäisten lasten ja nuorten tulisi harrastaa liikuntaa vähintään 1–2 tuntia päivässä. Lisäksi perusopetuslaki muuttui 1.8.2026, jonka mukaan esi- ja perusopetuksessa täytyy edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa lain nojalla. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen liittyy myös koulumatka- ja kuljetusratkaisuihin.

Yhteenvetona todetaan, että nykyiset koulukuljetusten kriteerit ovat yhdenvertaiset ja yksiselitteiset. Koulukuljetuspäätöksissä on mahdollisuus käyttää harkintaa. Harkinnan on kuitenkin perustuttava vahvaan näyttöön koulumatkan rasittavuudesta tai vaarallisuudesta. Harkinnan tulee perustua objektiivisesti todennettaviin seikkoihin, ei yksittäisen viranhaltijan subjektiiviseen arvioon. Koulumatka on myös mitattava kaikkien osalta samalla tavalla. Nykyinen mittaustapa tontin rajalta koulun portille on selkeä ja teknisesti toteutettavissa.

Selvityksen yhteydessä on tehty lapsivaikutusten arviointi, joka on liitteenä.

Valmistelija: opetuspäällikkö, koulutus- ja nuorisojohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

esittää kaupunginhallitukselle, että se antaisi edellä olevan vastauksen Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen koulukuljetuskriteerien joustavuuden lisäämisestä ja oppilaiden yhdenvertaisuuden turvaamisesta lapsiystävällisessä Joensuussa.

Kaupunginvaltuusto	§ 69	15.06.2026
Kasvatus- ja koulutuslautakunta	§ 76	20.10.2026

Päätös:
Keskustelun aikana Jasmin Pyöriäinen ehdotti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Saatteena, että valmistelussa tulee valtuustoaloitteen mukaisesti selvittää vaihtoehdot koulukuljetusrajan tuntumassa asuvien oppilaiden aseman huomioimiseksi siten, että selvityksessä tarkastellaan mahdollisuutta ottaa käyttöön objektiivisiin ja yhdenvertaisiin kriteereihin perustuva koulukuljetusten joustovyöhyke. Selvityksessä tulee arvioida vähintään:
1. kuinka monia oppilaita esimerkiksi 50, 100 ja 200 metrin joustovyöhyke koskisi,
2. joustovyöhykkeen taloudelliset vaikutukset,
3. vaikutukset koulukuljetusten järjestämiseen,
4. vaikutukset oppilaiden yhdenvertaisuuteen ja lapsivaikutukset sekä
5. muiden kuntien mahdolliset vastaavat käytännöt.
Tällainen tarkastelu ei koskisi automaattisesti kaikkia oppilaita, vaan ainoastaan niitä tapauksia, joissa huoltaja hakee kuljetusta ja joissa ennalta määritellyt kriteerit täyttyvät. Nyt esitetty vastaus kuvaa pääasiassa nykyisiä koulukuljetusperiaatteita, mutta ei riittävällä tavalla selvitä valtuustoaloitteessa pyydettyjä vaihtoehtoja.

Milena Varis ja Sari Kainulainen kannattivat Jasmin Pyöriäisen tekemää ehdotusta.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi tehdyn ehdotuksen ja kannatuksen. Puheenjohtajan esityksestä päätettiin suorittaa asiassa sähköinen äänestys Cloud Meetingissä siten, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Jasmin Pyöriäisen tekemää kannatettua asian palauttamista koskevaa ehdotusta äänestävät EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Pasi Huotari, Jarmo Pippola, Anni Torni, Ville-Pekka Timonen, Jarkko Immonen, Eila Heinonen) ja 5 EI- ääntä (Jasmin Pyöriäinen, Karita Kaita, Jarkko Leskinen, Sari Kainulainen, Milena Varis). Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti siten jatkaa asian käsittelyä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotuksen.

Liitteet
4 Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite koulukuljetuskriteerien joustavuuden lisäämisestä ja oppilaiden yhdenvertaisuuden turvaamisesta lapsiystävällisessä Joensuussa
5 Lapsivaikutusten arviointi koulukuljetuskriteerien joustavuuden lisäämistä koskevaan valtuustoaloitteeseen

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osavuosikatsaus 1.1. - 30.9.2026

KAKOLK 20.10.2026 § 77
39/02.02.02.01/2026

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2026 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille kuukausittain. Osavuosikatsauksia seuraavien kuukausien (huhti-, elo- ja lokakuun) tilanteesta ei laadita kirjallista raporttia, ellei talousarvio uhkaa ylittyä tai toteumaennuste ole muuttunut olennaisesti. Ensimmäinen raportti lautakunnille laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Osavuosikatsaukset laaditaan maalis-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Lisäksi raportoidaan talouden sopeutustoimien toteutumisesta.

Osavuosikatsauksiin kirjataan lisäksi toimialoittain riskienhallinnasta lyhyesti toteutuneen toiminnan ja talouden ajankohtaiset riskit ja muut havainnot riskeihin liittyen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-syyskuulta 2026 palvelualueittain:

	2026	**2025**
Hallintopalvelut	73,5 %	70,9 %
Koulutus- ja nuorisopalvelut	73,4 %	74,0 %
Varhaiskasvatuspalvelut	74,9 %	74,2 %
Yhteensä	**73,9 %**	**74,1 %**

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden odotetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Hallintopalvelut

Toiminta on jatkunut suunnitellusti.

Koulutus- ja nuorisopalvelut

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lukuvuosi on alkanut tavanomaisissa merkeissä. Perusopetuksen oppilasmäärä on edellistä vuotta pienempi. Vastaavasti lukiokoulutuksessa on opiskelijoita edellistä lukuvuotta enemmän, Pyhäselän lukion lisäryhmän seurauksena.

Perusopetuksessa Heinävaaran koulussa on lukuvuosi aloitettu ottamalla lakkautetun Kiihtelysvaaran koulun oppilaat vastaan. Rekivaaran ja Iiksenvaaran kouluissa on käynnistetty oppilaiden valmennus koulujen lakkautuksiin. Valmennuksesta on saatu hyviä kokemuksia.

Syksyyn on mahtunut myös juhlia ja tapahtumia. Pielisjoen koulun oppilaskunta täyttää tänä vuonna 50 vuotta ja on Suomen pitkäikäisin peruskoulun oppilaskunta. Lyseon peruskoulun musiikkiluokka järjesti konservatoriolla hienon musikaalin.

Valmistavan opetuksen oppilasmäärä on vähentynyt edellisestä syksystä ja ollut vähän yli 100 oppilaan tasolla. Vähenemiseen on syynä erityisesti Migrin viivästyneet oleskelulupien käsittelyt, valmistavan opetuksen rajaaminen pois Suomessa syntyneiltä sekä valtakunnallisestikin vähentyneet tulijamäärät esimerkiksi toisen asteen maksullisuuden ja Suomen ja Venäjän maarajan sulkemisen takia. Suomi toisena kielenä -opetuksen oppilasmäärät sekä oman äidinkielen kieliryhmät ovat olleet edelleen kasvussa valmistavasta opetuksesta siirtyneiden oppilaiden määrän takia. Maanantaisessa Nonstop –teatterissa on käynyt syksyn aikana paljon uusia perheitä ja opiskelijoita.

Joensuun alueen perhekeskustiimeistä nousi keskisen alueen (Joensuu, Ilomantsi ja Kontiolahti) perhekeskuksen johtoryhmään seuraavat havainnot: hatkanuoret ja ilmiöön liittyvät kerrannaisvaikutukset sekä huoltajien vaikeat erotilanteet ja pitkittyneet huoltoriidat. Alkoholin käyttö on räjähtänyt nuorilla ja päihteiden käyttö näkyy yhä nuoremmilla. Rantakylän ja Utran alueella lisääntynyt levottomuus ja turvattomuuden kokemus, jota kuvattiin ”hätätilana”. Rasistisen ajattelutavan huomattiin lisääntyneen ja tähän nähtiin vaikuttava aikuisten antama esimerkki.

E-1. -luokkalaisten ikäisissä tuotiin esiin lisääntynyttä rauhattomuutta, levottomuutta ja väkivaltapuhetta. Lisäksi ensimmäiselle luokalle havaittiin tultavan aiempaa huonommilla luki-, tunne- ja sosiaalisten taitojen valmiuksilla.

Perheiden taloudellinen eriarvoistuminen näkyi koko ajan suurempana. Odottavilla sekä pienten vauvojen äideillä havaittiin lisääntynyttä ahdistuneisuutta.

Samalla perhekeskustiimeistä tuotiin positiivisina asioina esille myös, että edelleen suurin osa lapsista ja nuorista voi hyvin. Perhekeskustiimeissä havaittiin lisääntynyt yhteinen ymmärrys siitä, että meillä on yhteiset lapset, nuoret ja perheet. ”Miten voin auttaa toista” -pohdinnan havaittiin lisääntyneen. Tiimeissä kuvautui se, että meillä on paljon jo olemassa olevaa perheitä tukevaa toimintaa. Tämän tiedon jakaminen koettiin tiimeissä erityisen tärkeäksi. Yhteydenottoja perheneuvolaan ja perhepuhelimeen (esim. koulupoissaolot) havaittiin tulevan aiempaa varhaisemmassa vaiheessa.

Tuvalla näkyi perusopetuksessa käyttöön otettu älylaitekielto keskittymiskyvyn kohentumisena. Pikkulapsiperheet olivat jälleen löytäneet kotipalvelun. Perhepuhelimesta annettiin myös positiivista palautetta.

Varhaiskasvatuksen osalta perhekeskustiimeistä nousi positiivisena varhaiskasvatuksen painopisteet, esimerkiksi käytöstapojen näkyminen konkreettisesti arjessa.

Ajankohtaista hankkeista:

Joensuun lukutaito ohjelma

Joensuun lukutaito ohjelma on lukuvuonna 2025–2026 laadittu ensisijaisesti perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja Vaara-kirjastojen yhteistyön tueksi, mutta samalla se tekee näkyväksi kuntalaisille lukutaidon edistämisen tavoitteita ja painopisteitä Joensuussa.

Lukutaito-ohjelma vastaa yhteiseen haasteeseen lukutaidon heikkenemisestä. Joensuun kaupungin lukutaito-ohjelma on laadittu kansallisen Lukutaitostrategia 2030:n sekä lukutaitotutkimuksen keskeisten havaintojen pohjalta. Ohjelmassa painottuvat lukutaidon kehityksen kannalta ratkaisevat tekijät: lukusujuvuus, lukumotivaatio ja luetun ymmärtämisen strategiat.

Ohjelma rakentuu nykytilan kuvauksesta, tutkimustiedon keskeisten havaintojen tarkastelusta sekä lukutaitotyötä tekevien toimijoiden roolien esittelystä. Toimijakuvaus painottuu tällä hetkellä erityisesti perusopetuksen ja toisen asteen lukutaitotyöhön. Toimenpiteet on jäsennetty yleisiin lukutaitolinjauksiin ja koulutuspolun mukaisesti alkuopetuksesta lukiokoulutukseen saakka lukutaidon ja lukuilon osioihin.

Joensuun toimenpideohjelma erottuu muiden kuntien ohjelmista vahvalla painotuksella monilukutaitoon, erityisesti kriittisen lukutaidon vahvistamiseen. Ohjelma tarjoaa konkreettisia keinoja tukea lasten ja nuorten taitoja tulkita, arvioida ja ymmärtää tietoa yhä monimuotoisemmassa mediaympäristössä. Samalla se ennakoi valtakunnallista kehityssuuntaa: esimerkiksi kansallisella tasolla valmistellaan parhaillaan uusia avauksia mis- ja disinformaation sekä informaatiovaikuttamisen tunnistamiseen liittyvän osaamisen vahvistamiseksi. Joensuussa tähän teemaan on tartuttu jo varhaisessa vaiheessa, mikä vahvistaa ohjelman ajankohtaisuutta ja tulevaisuussuuntautuneisuutta.

Seuraavassa vaiheessa toimenpideohjelmaa täydennetään ja toimeenpannaan vaiheittain yhteistyössä kaupungin ja hankekuntien kanssa. Lukutaitotyötä tekevien toimijoiden kartoittamista jatketaan, minkä avulla ohjelman toimenpiteitä voidaan tarkentaa, laajentaa ja juurruttaa osaksi eri toimialojen asiakirjoja, rakenteita ja käytäntöjä. Samalla edistetään toimijoiden välisten yhteistyömallien rakentumista ja vakiintumista.

"Helppo uida - uimataito kuuluu kaikille"

Perusopetuksen uimataidon opetuksen vahvistaminen

”Helppo uida – uimataito kuuluu kaikille” -hankkeen tavoitteena on parantaa lasten uimataitoa, yhdenmukaistaa uimaopetusta ja varmistaa, että kaikilla peruskoululaisilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet saada uimaopetusta. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa opetushenkilöstön uimaopetusosaamista sekä kehittää paikallista ja alueellista yhteistyötä.

Hankkeessa on luotu toimenpidesuunnitelma perusopetuksen uimataidon opetuksen vahvistamiseksi. Suunnitelmaan on kirjattu uimaopetuksen tavoitteet, sisällöt ja uintikertojen määrät vuosiluokilla 1–9. Lisäksi hankkeen aikana vahvistetaan opetushenkilöstön osaamista uimaopetuksesta koulutusten ja mentoroinnin avulla. Perusopetuksen uimaopetusjärjestelyjä kehitetään yhteistyössä Joensuun kaupungin koulutus- ja liikuntapalveluiden, Joensuun Uimaseuran ja Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulujen kanssa.

Hankkeen aikana kehitetään pysyvä toimintamalli, jonka mukaisesti koulujen uimaopetusta toteutetaan lukuvuodesta 2026–2027 alkaen. Tulevaisuuden tavoitteena on, että kaikki Joensuussa peruskoulunsa päättävät ovat uimataitoisia, Pohjoismaisen uimataitomääritelmän mukaisesti. Kodit haastetaan mukaan uimataidon kehittämiseen. Hankkeen toiminta-aika: 1.1.2026-31.7.2027

Joen kieli virtaa -hanke

Opetushallitus myönsi Joen kieli virtaa –hankkeelle avustusta 225 450 €. Hankkeen kokonaisbudjetti on 250 500, omarahoitusosuus 10 %. Hankkeen käyttöaika on 5.6.2026-31.12.2027.

Hankkeen tavoitteena on kaupungin eri koulujen yhtenäisen suomi toisena kielenä (S2) - ja kielitietoisen opetuksen toimintakulttuurin luominen, valtakunnallinen yhdenmukaistaminen S1- ja S2-opetuksen järjestämiskäytänteissä sekä monipuolisten kielitietoisten toimintamallien ja hyväksi havaittujen toimintojen dokumentoiminen laajaan käyttöön.

Hankkeessa luodaan monipuolisia malleja ja materiaaleja opetukseen. Toiminnalla tuetaan opettajien osaamista ja verkostoitumista S2-oppimäärää opiskelevien oppilaiden opetuksen kehittämiseksi sekä sujuvien siirtymien tukemiseksi. Tavoitteena on tukea oppilaiden peruskielitaidon hallintaa, sosiaalisen kielitaidon ja eri tiedonalojen kielitaidon sekä kulttuuri-identiteetin kehittymistä.
Toiminnassa korostuvat kehittäjäopettajien suunnittelu- ja ohjaustyö, opettajien koulutus, oppilaiden ja perheiden yhteisöllinen toiminta monikielisissä ryhmissä sekä kielitietoisten materiaalien valmistus. Marraskuussa alkavan Reading to Learn –koulutuksen suunnittelu on aloitettu syksyllä. Koulutuksen vaikutuksia arvioidaan yliopiston tekemällä tutkimuksella, jonka toteutuksesta vastaa professori Jenni Alisaari ja työryhmä.
Elo- ja syyskuun aikana on toteutettu laaja koulukierros eri kouluilla kehittäjäopettajien toimesta. Lähes kaikki koulut on kierretty, kierros jatkuu vielä muutaman koulun osalta syysloman jälkeen. Koulukierroksella on tavattu koulujen rehtorit sekä S2-opetuksessa tai monikielisten oppilaiden ohjauksessa ja opetuksessa mukana olevia opettajia. Koulukierrosten aikana on ollut tarkoituksena kartoittaa koulujen S2-opetuksen käytänteitä sekä kehittämis- ja koulutustoiveita. Samaan aikaan on valmistettu koko kaupungin yhteisiä toimintamalleja kielitoiseen opetukseen.
Monikielisille oppilaille on aloitettu metsäprojekti, jossa aihetta opiskellaan monenlaisilla toiminnallisilla sekä taidekasvatuksen tavoilla ja lopputuotoksena on huhtikuussa Metsäsydän-näytelmä. Aiemmin toteutettua historiallista Kirjeitä Irjalle ja Laurille - esitystä on esitetty tilausnäytöksenä mm. Opetushallituksen verkostopäivillä Jyväskylässä syyskuussa 2026.
Nuorisopalvelut ovat olleet tiivisti mukana koulujen ryhmäytymisissä. Pääpaino on ollut seitsemäsluokkalaisissa, mutta myös muilla luokka-asteilla on tehty yhteistyötä koulujen kanssa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen tuen pienryhmien kehittämishanke alkoi 1.8.2025. Tuen pienryhmiä kaupungin varhaiskasvatuksessa on virallisesti seitsemän. Tässä sisäisessä kehittämishankkeessa on menossa jatkovuosi ja kyseinen hanke päättyy 30.6.2027. Hanke jakaantuu kolmeen osaan: pienryhmien työntekijöiden työnohjauksiin, esihenkilöiden työnohjauksiin ja yhteisiin täydennyskoulutuksiin. Työnohjausta ja koulutusta on ostettu yrittäjältä, joka on erityisopettaja, työnohjaaja ja Avekki-kouluttaja. Lisäksi hankkeeseen kuuluu omien varhaiskasvatuksen konsultoivien erityisopettajien tekemä havainnointi. Konsuveot käyvät tämän syksyn aikana jokaisessa tuen pienryhmässä tutustumassa ja havainnoimassa ryhmän toimintaa ja kirjoittavat sitten näkemästään ja kuulemastaan yhteenvedon. Tehty yhteenveto annetaan päiväkodinjohtajalle jatkokäsittelyä varten sekä varhaiskasvatusjohtajalle. Yhteenvedon avulla pohditaan mahdollisia kehittämistarpeita ja vahvistetaan jo olemassa olevaa hyvää.

Tuen pienryhmissä on lapsia yleensä maksimissaan 12. Ryhmän lapset tarvitsevat tehostettua tai erityistä tukea. Pienryhmissä opetuksesta ja ohjauksesta vastaavat varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä varhaiskasvatuksen opettaja. Jossakin pienryhmässä voi olla myös kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Tämän lisäksi

ryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen lastenhoitajia, ehkä myös varhaiskasvatuksen sosionomi sekä varhaiskasvatuksen avustajia.

Hankeen kautta pyritään pitämään kaikkien varhaiskasvatuksen tuen pienryhmien laatu edelleen korkeana, jaetaan hyviä käytänteitä, yhdenmukaistetaan joitakin toimintatapoja sekä tuetaan ryhmien työntekijöitä heidän vaativassa työssään. Tuen pienryhmien työntekijät tekevät tänä syksynä myös vertaisarviointia muihin pienryhmiin eli oman toiminnan vertaamista toisten toimintaan. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tai opettaja voi varata ajan toiseen tuen pienryhmään aamupäiväksi ajanvaraustaulukon kautta ja saada näin toisesta pienryhmästä työhönsä uusia ajatuksia sekä ideoita. Uusia näkökulmia työntekijät saavat myös pienryhmien yhteisistä koulutuksista, joita on tänä syksynä kaksi: 24.9.2026 ja 26.11.2026. Koulutuksissa on mukana myös nuorisopsykiatrian erikoislääkäri.

Koko kaupungin Työtyytyväisyyskysely toteutettiin tänä vuonna elo-syyskuussa. Varhaiskasvatuksessa kyselyyn vastasi yhteensä 458 työntekijää eli vastausprosentti oli 76 %. Koko kaupungin tasolla vastausprosentti oli 75,3 %. Kysely toteutettiin ensimmäistä kertaa Kevan kyselylomakkeella ja vaihteluväli kyselyssä oli 1–5. Varhaiskasvatuspalvelut sai erittäin hyvät tulokset. Esimerkiksi väitteeseen Työyhteisössäni pystytään käsittelemään ja ratkaisemaan ristiriitoja Varhaiskasvatuspalveluiden tulos oli ka 4,1 ja koko kaupungin ka 3,9. Olen selvillä työyksikköni tavoitteista Varhaiskasvatuspalvelut sai tulokseksi ka 4,6 ja koko kaupunki ka 4,4. Väitteeseen Työyhteisössäni toimitaan yhteisesti sovittujen toimintatapojen mukaisesti, Varhaiskasvatuspalveluiden tulos oli ka 4,2 ja koko kaupungin ka 4,0. Minua kohdellaan työpaikallani tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti Varhaiskasvatuspalveluiden tulos oli ka 4,5 ja koko kaupungin ka 4,3. Hienoja tuloksia tuli myös esimerkiksi seuraaviin tärkeisiin kysymyksiin: Minulla on hyvät voimavarat kohdata muutoksia ja uusia haasteita työssäni (vaka ka 4,1), Minun ja esihenkilöni välillä vallitsee luottamuksellinen ilmapiiri (vaka ka 4,5) sekä Voin käyttää tietojani ja taitojani monipuolisesti (vaka ka 4,5). Vain kahdessa väitteessä Varhaiskasvatuspalveluiden tulos oli alle 4,0: Saan esihenkilöltäni palautetta siitä, miten olen onnistunut työssäni (vaka ka 3,9) ja Olen tyytyväinen koko organisaation johtamistapaan (vaka ka 3,9). Jokainen esihenkilö käy yksikkönsä tulokset läpi yhdessä henkilöstönsä kanssa.

Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitetään aina kolmen vuoden välein. Tasa-arvolla tarkoitetaan kaikkien sukupuolten yhtäläisiä oikeuksia sekä mahdollisuuksia ja yhdenvertaisuudella kaikkien ihmisten samanarvoisuutta riippumatta esimerkiksi heidän iästään, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, vammasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Toiminnallisuus suunnitelmassa tarkoittaa sitä, että tarkastelun ja kehittämisen kohteena on nimenomaan varhaiskasvatuksen toiminta, se työ ja tapahtumat, joita tehdään joka päivä. Prosessissa on neljä vaihetta: suunnittelu, selvitys, kehittäminen ja arviointi. Kaupungin varhaiskasvatuksessa jokainen päiväkoti laatii tänä syksynä oman toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa ja perhepäivähoito yhden yhteisen suunnitelman. Tässä laatimisen apuna käytetään uutta yhteistä suunnitelmapohjaa. Jokainen yksikkö pohtii tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaansa 1–3 tavoitetta, tarkemmat kehittämistoimenpiteet ja aikataulun sekä toiminnalle että arvioinnille. Suunnitelmiin laadittujen tavoitteiden ja aikataulujen tulee olla valmiita viimeistään 31.12.2026.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä lautakunnan osavuosikatsauksen tiedokseen ajalta 1.1. – 30.9.2026

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.

Liitteet
6 Hyvinvoinnin toimialan osavuosikatsaus
7 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden raportointi
8 Toiminnallisten tavoitteiden raportointi ajalta 1.1.-30.9.2026

Viranhaltijapäätökset

KAKOLK 20.10.2026 § 78
81/00.02.01.01/2026

Koulutus- ja nuorisojohtaja	28.09.2026 § 87
	02.10.2026 § 88
	06.10.2026 § 89
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja	09.10.2026 § 9

Viranhaltijapäätökset oheismateriaalina sähköisessä kokouksessa.

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä tiedokseen, eikä ota kuntalain 92 §:n nojalla kasvatus- ja koulutuslautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Oheismateriaali
Päätös Lyseon peruskoulun ruokalatilojen käytöstä Joulumaa-ruokailuun 24.12.2026
Joensuun kaupungin lukioiden ja peruskoulujen vuosisuunnitelmien hyväksyminen lv. 2026–2027
Määräaikaisen päätoimisen tuntiopettajan (äidinkieli ja kirjallisuus) tehtävä 1.10.2026—5.6.2027, Joensuun lyseon lukio
Tietopyyntö, hyvinvointialue Siun sote liikkuva hammashoito

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 69, § 70, § 72, § 75, § 76, § 77, § 78

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Muutoksenhakukielto ja peruste:

Päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, jolloin kuntalain (10.4.2015/410) 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 71, § 73, § 74

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen-

JOENSUUN KAUPUNGIN KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA
Käyntiosoite: Koskikatu 5, 80100 Joensuu (avoinna ma-to klo 10-16, pe klo 10-15)
Postiosoite: PL 59, 80101 Joensuu
Sähköposti: kirjaamo@joensuu.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirjaote on lähetetty hänelle kirjeellä. Mikäli tiedoksianto on toimitettu saantitodistusta vastaan tai luovuttamalla asiakirjat asianosaiselle, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan (tavallinen sähköinen tiedoksianto), päätös katsotaan saadun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan niin, että päätös on noudettavissa viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta (todisteellinen sähköinen tiedoksianto), päätös katsotaan saadun tiedoksi, kun se on noudettu viranomaisen osoittamalta yhteydeltä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

1) päätös, johon vaaditaan oikaisua (*valituksen kohteena oleva päätös);*

2) miltä kohdin päätökseen vaaditaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);

3) vaatimusten perustelut;

4) mihin oikaisuvaatimusoikeus perustuu, jos oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös ei kohdistu oikaisuvaatimuksen tekijään.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää oikaisuvaatimuksen tekijän laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän

yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on oikaisuvaatimuksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä oikaisuvaatimusviranomaiselle.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikaisuvaatimuksen käsittelyyn liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*).

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimusasiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla oikaisuvaatimusasiakirjat voi lähettää postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen oikaisuvaatimusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen voi lähettää omalla vastuullaan myös sähköpostiviestinä. Tällöin oikaisuvaatimuksen on oltava perillä viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen oikaisuvaatimusviranomaisen aukioloajan päättymistä.